

NYA
FOLKVISOR

från

Östergötland

upptecknade och utgifna

af

MARIA FRYKHOLM.

Förläggarens Egendom.

Stockholm, Abr. Hirsch.

Stora Nygatan N: 12.

Pr. 2 Rdr. Rmt.

1009.

STJERNARPS-FISKARE.

SÅNG.
Nº 1.

PIANO.

Det ly - ser ett bloss bå - de höst och vår kvar -
e - vi - ga kväll hvart - e - vi - ga år. Så blekt u - ti dim - man på
svar - tan sjö. Och fläm - tar på äng - sli - ga stran - dens snö.

STJERNARPS-FISKARE.

SÅNG.
Nº 2.

PIANO.

Det ly - ser ett bloss både höst och vår kvar e - vi - ga natt och hvarte - vi - ga år, Så
blekt u - ti dim - man på svar - tan sjö. Och fläm - tar på äng - sli - ga stran - dens snö.

Det lyser ett bloss både höst och vår
Hvareviga qväll och hvarteviga år
Så blekt uti dimman på svartan sjö
Och flämtar på ängsliga strandens snö.

På stranden der står ett adeligt slott
Från folkungatid så gammalt och grått
Med väldiga murar och fönster mång
Som dagar på året den tid så lång

Och Stjernarp så heter det adeliga hus:
Med gammaldags konst utaf sten och grus
Af manliga armar muradt och byggt
Och står i everldliga tider tryggt.

Och Roxen så heter den svallande sjö,
Der finnes ej holme der finnes ej ö;
Tre rinnande vatten hvar timma och stund
Der råka tillsammans och stifta förbund

I forntiden var det vid gården en man,
Och Stjernarpa-fiskare kallades han.
Han rodde i nickande vassen sin båt,
Båd dagar och nätter så våt, så våt.

Han lade ut nät och kroker med svek
I vattnet för menlösa fisken i lek,
Och gäddan i lönliga snaran dref,
Och fångade ålen på silfver-ref.

Och blef uti borgen på glänsande fat
Af svenner framburen den kräsliga mat;
Och fremmande gäster vid herrskapets bord
De tala om fiskarn berömliga ord.

Skön fröken hvar natt genom fönstret såg
Från högan loft på villande våg
På underbart sinne och tankar så rik
Och såg på den ensliga facklan i vik.

Så kommer en jungfru med rosenkind
Och åker på böljan i nattlig vind;
Hon åker i blänkande silfverkorg,
Skön fröken hon anar en morgondags sorg.

De mörkgröna hingstar frusta nu svårt
Och skaka de gullsmidda remsen hårdt
Af löddriga manar blir sjöböljan vit,
Och dånar och hvällfver båd hit och dit.

Den listiga hafsfrun hon tyglar sitt spann;
Så smal var hon snörd som en lilja och grann
I skinande gördel som azursten,
Och axlarna lyste som elffenben.

Kring ådrigan hals, kring snöhvitan hand
Klart blänkte de rader af skönaste band
Med dyrbara perlor båd röda och blå,
Och rika gullringar på fingrarna små.

Och fiskaren var både modig och varm,
Han hade ej sofvit på jungfru-arm;
Hvarendaste tärna i slottet fanns
Hon drömde om fiskarn och krona och kraus

Men ve Er, I arma olyckliga mör!
I famnen af hafsfrun nu kärestan dör;
När ottan är kommen och hanen gal;
Då vaknen I opp till tårar och qual.

Den hafsfrun bortröfvar den fagreste ros;
Han rör, och han rör, men ej hinner sin kos;
Hon hvällfver omkull sin brudgummes båt,
Som firar sitt bröllop med rop och med gråt

Hos bruden han somnar i mörkblåa säng
Och strömkarlen slår på sin festliga sträng
Det vågiga sparlakan sänker sig matt,
Och brudfacklan lyser i mörkan natt.

Hon lyser ännu både höst och vår,
Hvareviga qväll, hvarteviga år,
Så blekt uti dimman på svartan sjö,
Och flämtar på ensliga strandens snö.

SKILJSMESSAN.

SÅNG.

N° 3.

V. 1.

V. 2.

Ack om jag kun - de glöm - ma bort den vän jag ej får
 Men om jag ock - så re - ste bort mång tu - sen mil och
 Skiljs - mes - san är för kär - le - ken hvad vin - den är för
 Men är den stark och djup och varm så ö - kes en - dast

PIANO.

e - ga Den mig så huld och tro - gen skul - le bli ! Den
 vä - gar Jag hen - ne stän - digt för min ö - gon ser. Den
 lå - gan Den sva - ga - re släcks snar - ligt der - af ut. Hvad
 plå - gan En tro - gen kär - lek slock - nar al drig ut. Hvad

fa - ger - het hon i sitt hjer - ta bär Den skö - na - ste pryd - na - den
 lif och an - de har, har ock be - gär Jag å - trår blott dig min vän så

är. Att ha' en huld och tro - gen vän är stör - sta gläd - je här.
 kär. Att ha' en huld och tro - gen vän är stör - sta gläd - je här.

FÅGLASÅNGEN.

SÅNG.

Nº 4

PIANO.

Så går jag mig åt den grö-naste äng, der fick jag höra fog-lar-na de

sjun ga för hå hå hå hå fa lå la lå li lå der fick jag hö-ra foglarna de sjun-ga.

De sjunga om jungfrur, de sjunga om mör
De sjunga om ett kärestan är döder
För håhåhåhå - falålilålilå
Der fick jag höra foglarna de sjunga.

Hvem gräven I för så djupt ned i jord?
Hvi gräven I så djupt ned i jorden?
För håhåhåhå - falålilålilå
Der fick jag höra foglarna de sjunga.

Så gånger jag mig åt hästestallen in
Och lägger gullsadeln på Blacken
För håhåhåhå - falålilålilå
Der fick jag höra foglarna de sjunga.

Vi gräva här för en ung fager mö
Som skall uti jorden sig hvila
För håhåhåhå - falålilålilå
Der fick jag höra foglarna de sjunga.

Se'n rider jag mig öfver tiomila skog
Så fick jag höra klockorna de klinga
För håhåhåhå - falålilålilå
Der fick jag höra foglarna de sjunga.

Se'n gånger jag mig åt brudestugan in
Der klädde de min käresta till gräven
För håhåhåhå - falålilålilå
Der fick jag höra foglarna de sjunga

Se'n rider jag mig litet längre fram
Då fick jag se de Grefvarna de gräffe
För håhåhåhå - falålilålilå
Der fick jag höra foglarna de sjunga.

Der suto de Herrar de högvisé män
De bådo mig en annan utvälja
För håhåhåhå - falålilålilå
Der fick jag höra foglarna de sjunga.

Men välja mig hvad som jag nänsin välja vill
Ja uti mång konungäriken
Hopp falilå - falålilålilå
Så finner jag ej hennes gelike.

DRÖMMEN.

SÅNG.

Nº 5.

PIANO.

v.1 Mig tyck - tes i lun - den ha - va - - -
 v.2 Och e - chot från ber - gen mig sva - - - ra -
 v.3 För - - gäf - ves i mörk - ret jag le - - -
 Jag ser up - på him - lens pla - - - ne - - -
 Hvad har jag för jag va - rit tro - - -
 Min vän är alls ej re - do - - - bo - - -

rit. För - - gäf - ves jag rop - te ditt namn sö - ta
 de. Mitt hjer - ta sig fröj - dar att hö - ra dess
 tar. Allt ef - ter den vä - gen som går till min
 ter. Och stjer - nan som lys - te de tre vi - se
 gen? Der - - fö - re är jag nu så il - la be - -
 gen. Att gif - va mig han - den och föl - ja mig

du.] Jag dröm - de jag vil - le dig ro - - pa Till
 ljud.]
 vän.] Ack om hon mig så kua - de ly - - sa När
 män.]
 lönt.] Jag vil - le i jor - den mig göm - ma Med
 åt.]

slut du mig sva - ra - de kom _____! Jag vill in - tet
 som jag den vä - gen skall gå _____. Den är mig så
 sor - gen jag bär i mitt bröst _____. Ty vän - nen jag

me - ra be - - - - - ra Än med mi - na
 lång och be - - - - - svär - - - - - lig Jag sör - jer mig
 al - drig kan glöm - - - - - ma Be - stän - digt jag

ar - mar få fam - - - - - na dig om.
 dö - den om jag dig ej får.
 hö - rer din ljuf - - - - - li - ga röst.

MAG DALENA.

(Orden se Geyers och Afz. samling.)

SÅNG.

Nº 6.

PIANO.

Och Mag - da - le - na gick åt köl - le - flod
 Hör Mag - da - le - na hvad jag sä - ga må:
 Och had jag mi - na silf - ver - kan - nor två

står hon der al - le - na Vår Her - re Chri - stus för
 står hon der al - le - na Och hur skall jag kal - la
 står hon der al - le - na Så skul - le du kal - la

hen - ne stod Allt un - der lin - den den grö - na.
 vatt - net få? Allt un - der lin - den den grö - na.
 vatt - net få? Allt un - der lin - den den grö - na.

SÄKNADEN.

SÅNG.

Nº7.

PIANO.

v. 1. Kom fram du ljuf - va lund, med di - na blom - mor skö - na.
Mitt hjer - ta fröj - dar sig att få din väl - lukt rö - na.

v. 2. Vår för - sta ung - doms - tid lik vå - ren mån - de va - rit.
Då allt i fäg - ring står och in - gen - ting för - - fa - rit.

v. 3. Hvart är - nar jag att gå? hvart vill jag vi - san vän - da?
Till ljuf - ligt tids - för - drif jag hen - ne vill full - - än - da.

v. 4. Vårt rin - ga lef - nads lopp så snar - ligt månd för - - svin - na.
Lik - som en has - tig blix, som gla - set månd ut - - rin - na,

De blomster - ri - ka fält som pry - da marken all Sitt
Ja blomstren i en äng kan men - ska lik - nas vid Som
Kom fram du ung - doms - vår med di - na flyd - da dar Af
Som skuggan i en dal så sak - ta går sin kos, så

nö - je mån - de ge Då hvar går i sitt kall.
fal - na bort sin kos Allt om en fi - ten tid.
fröjd som al - la re'n Från mig för - svun - nit har.
far vår lye - ka bort Lik en för - viss - nad ros.

LÅNGTAN.

SÅNG.

Nº 8.

PIANO.

Du som har mitt he - la hjer - ta Du som
 Kom och lin - dra du min smär - ta U - tan
 Ack hvi drö - jer du så län - ge Hvi o -
 När jag sak - nar ditt um - gån - ge Hu - ru

ut - gör all min fröjd. Skall jag så i mörk - ret
 dig är jag ej nöjd. Dö - den må mig hä - dan -
 ro - ar du mig så? då?
 kan jag lef - va

van - dra Som ett får jag vi - lse får Då jag ser hur
 ta - ga Lif - vet är en bör - da svår Om jag blott kan

al - la an - dra hvar och en sin ma - ka har
 dig be - ha - ga ger - na jag i dö - den går!

SORGENS MAKT.

(Orden se Arwedssons samling.)

SÅNG.

Nº 9.

PIANO.

1 Det led sig åt Ot - tan när ha - nen han gol

2 Och unger - sven han går upp - för hö - gan - lofts - bro

Hvem bry - ter löf - vet u - taf lin - den så grön? När ungersven han skulle till sin
 Hvem bry - ter löf - vet u - taf lin - den så grön? Ju mera som han gret slätt

kä - res - ta fa - ra Fröj - der E - der al - la da - gar.
 in - tet han log Fröj - der E - der al - la da - gar.

I VALET OCH QVALET.

SÅNG.

Nº 10.

PIANO.

v. 1.

v. 2.

v. 3.

Ku - len höst med regn och töc - ken; Ba - ra bae - kar; tor - ra
 Mag - ra äng - ar som en ö - ken, Tomma fält och fog - la
 Men om jag en kärring fin - ge, Jo ett rik - tigt hår af
 Som i ha - set pjaskig gin - ge: Ful och led med vre - sig
 Tyst lik - väl - om god hon vo - re Öm och dan om gub - ben
 Gjør - de mi - na la - dor sto - re Så att väl - stånd kröp der -

trän.
 skrän.
 hin -
 min
 sin
 än.

Is - be - lup - na kärr och sjö - ar, Mör - ka gån - gar, ha - lan
 Strik af un - gar al - la da - gar, Al - la nät - ter li - ke
 Snäl - la barn som ro - pa: pap - pa! Hvilken säll - het in - ner

stig. Långa nät - ter korta da - gar, Säg om jag skall gif - ta mig?
 lig. Nej mig så - dant ej be - ha - gar Jag tror ej jag gif - ter mig.
 lig. Kys - sa, ta i famn och klap - pa.... Jo jag tror jag gif - ter mig.

RIVALERNA.

SÅNG.

Nº 11.

PIANO.

Det var ett par jung - frur som möt - tes på grön

äng Och jung - frur det vo - ro de bå - da.

Den e - na hon var u - taf hjer - tat så

glad den an - dra hon sörj - de så små - ra.

RIVALERNA .

Det var ett par jungfrur som möttes i grön äng
 Och jungfrur det voro de båda
 Den ena hon var utaf hjertat så glad
 Den andra hon sörjde så svåra.

Och jungfrun hon talte till jungfrunen så :
 Säg hvarför du sörjer så svåra?
 Säg har du bortmistat din fader så kär ,
 Säg, eller din moder i ära?

Slätt inte jag sörjer min fader så kär
 Ej heller min moder i ära.
 Fast mer sörjer jag den lilla ungersven
 Som vi båda hålla så kära .

Och hvarför behöfver du sörja för det ,
 Den fattiga får söka sin gelike
 För nog tager han den som rikare är
 Och dig vill han alldeles qvittera.

Men ungersven han stod inte långt derifrån
 Han hörde hvad de jungfrurna talte
 HerreGud fader i himmelen han vet
 Han vet hvilkendera jag skall taga.

Och tager jag den rika som har silfver och gull
 Den fattiga får söka sin gelike
 Men rikedom det är då bara ett lån ,
 Och kärleken varar så länge .

Och ungersven steg fram uti ifver fullt mod ,
 Han tog så den fattiga i handen :
 Och nu är du min , och jag blifver din
 Och ingen kan lösa de banden .

DEN MUNTRE GOSSEN.

SÅNG.

Nº 12.

PIANO.

Her - sti du kom du så sko - la vi svän - ga
Pli - ra man la - gom på Her - re - gårds drän - ga'

ser jag rätt på dig så har du nog lust sa'n! Stic - ka i mät - ten och
Grauna å' di fälle men ha in - ga must sa'n!

ga - pa på än - ga? lik - som komme de på frem - mande kust' sa'n.

DEN MUNTRA GOSSEN .

Kersti du, kom du! så skola vi svänga
 Ser jag rätt på dej så har du nog lust san!
 Plira man lagom på Herregårdsdränga
 Granna å' di fäll' men di ha' inga must, san!
 Sticka i maten och gapa på änga
 Liksom komme di på fremmande kust san!

Spelman spela och alla ska sjunga
 Lustigt, Kersti lilla, känner du mej san!
 Se på de gamla de sitta så tunga
 Mysa fromt på mun och glamma för sej san!
 Låt oss man dansa, allt men vi å' unga
 Snart det kommer en tid, som nog säger nej, san!

Tiden hon kan liksom strömen vid såga'
 Löpa natt och dag. Hon har ingen rast, san!
 Rycker i forssen, båd' höga och låga
 Bäst vi muntra gå då har hon oss fast, san!
 Fritt må hon löpa, men det vill jag våga
 Är jag munter och glad, så står jag mitt kast san!

Hursch här är den, som kan gå när det galler
 Ut och slåss för kung och fädernesland, san!
 Gråter mi Kersti så kanske jag fäller
 Också en tår, som rinner ner på dess hand, san!
 Men uti ledet när skottet det smäller
 Skam ta' mej om jag ej då är en man, san!

Hade jag gods eller granna galoner
 När det blåser: marsch! så måste jag ut, san!
 Dränga' i byn och de höga Baronier
 Alla få de bära svärd eller spjut, san!
 Skjuta en sparf, eller stå för kanoner
 Ingen rädder är för kulor och krut, san!

Spelman dricker, och alla ska' dricka
 Lustigt Kersti lilla ta' dej en tår, san!
 Se på de gamla de börja bli qvicka
 Grannas morfar ler och säger: Gutår san!
 Alla för kungen och hvar för sin flicka
 Så det var i fjol och så är det i år san!

Börja på nytt i en ring må ni veta
 Nu ska polskan få ett friare lopp, san!
 Jerken bli hör du, nämde mans Greta.
 Ser du ej Herr Länsman bjur heme opp, san!
 Länsman och fogden dem må du ej reta
 Ty då får hin Onde makt med din kropp, san!

Fönsterna frostas, och knutarna braka
 Vintergatan glimmar hister och klar, san!
 Mor står i spiseln och gnistorna spraka
 Lagar gröten till och nickar åt far, san!
 Den som ej rimmar får gröten ej smaka
 Kommer der på an så vet jag min karl, san!

Hjertat i bröstet när så det ska' vara
 Litet smått och godt på fatet ibland, san!
 Lefva i ro för sitt samvete bara
 Ha sej en dans om söndan, när manså kan, san!
 Då vill jag fritt låta sorgerna fara
 Då ej lyster mig till fremmande land, san!